

Nr 129.

Ankom till riksdagens kansli den 14 maj 1918 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ytterligare anslag å tilläggsstat för år 1918 till uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg m. m. (1:a avd.)

I en till riksdagen avlåten, den 5 april 1918 dagtecknad proposition (nr 270), vilken hänvisats till förberedande behandling av statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att, utöver det av 1917 års riksdag till uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes till bostäder åt underofficerare beviljade anslaget å 110,000 kronor, för omförmälda ändamål på tilläggsstat till riksstaten för år 1918 bevilja ett reservationsanslag av 82,500 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till återopade statsrådsprotokollet.

Efter framställning i statsverkspropositionen till 1917 års riksdag har riksdagen till uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes till bostäder åt underofficerare på extra stat för år 1918 beviljat ett reservationsanslag av 110,000 kronor. Därvid uttalade riksdagen önskvärdheten av att inom den till uppförande avsedda mässbyggnaden anordnades en samlingssal, som kunde användas för föredrag m. m.

Utskottets
yttrande.

Det sålunda anvisade beloppet har emellertid visat sig vara för ändamålet otillräckligt på grund av de stegrade priserna å all slags byggnadsmateriel.

Beträffande den nya mässbyggnadens läge hava nu av myndigheterna framlagts tvenne förslag, alternativ A (marinförvaltningens förslag) och alternativ B (chefens för kustartilleriet förslag). Då för närvarande finnes ett exercishus, där föredrag kunna hållas, har den ifrågasatta samlingssalen uteslutits från förslagen.

Enligt marinförvaltningens mening framginge rörande dessa alternativ:

att alternativ A erbjöde rymligare och jämnare byggnadsplats än alternativ B samt att omkring byggnaden enligt alternativ A planteringar lättare kunde anordnas;

att den med alternativ B betecknade platsen däremot vore synnerligen trång, beroende på att omedelbart öster om byggnadsplatsen en nära 10 meter hög kulle av stora stenblock reste sig, varför å denna sida av huset en flera meter bred plan måste utschaktas och dränering anordnas, för att icke fukt skulle tära sig in i källaren;

att däremot för byggnad utan samlingssal utrymme finnes enligt alternativ B, ehuru möjligheten att anordna planteringar och sittplatser i det fria vore betydligt mera inskränkt än enligt alternativ A;

att huvudskälet för alternativ B syntes vara en av underofficerarna uttalad önskan, att manskapsmässen förlades på större avstånd från underofficersbostäderna än enligt alternativ A, ett motiv, som givetvis borde beaktas, i den mån så kunde ske utan att byggnadstekniska svårigheter vållades;

att grundläggningsförhållandena med hänsyn till markens form och beskaffenhet vore sämre enligt alternativ B, vadan härav betingade kostnader torde ungefär motsvara den för samma alternativ beräknade minskade kostnaden för ledningar; samt

att på platsen för alternativ B för närvarande finnes ett exercisförråd, ett stall och en expedition för bataljonsdagbefälet, vilka byggnader, för den händelse detta alternativ komme till utförande, måste flyttas för en beräknad kostnad av 4,000 kronor.

Departementschefen har i likhet med marinförvaltningen ansett sig böra förorda alternativ A, vilket beräknats draga en kostnad av 178,000 kronor.

Det erforderliga tilläggsbeloppet skulle alltså utgöra (178,000 — 110,000) 68,000 kronor. Härtill komma dels kostnaderna för inredning

av den nuvarande underofficersmässbyggnaden vid Oscar-Fredriksborg till bostäder åt underofficerare, vilka kostnader numera beräknats till 5,000 kronor, och dels utgifterna, 9,500 kronor, för anskaffning av behövliga inventarier för mässbyggnaden. Det sammanlagda belopp, som nu äskats för ifrågavarande ändamål på tilläggsstat för år 1918, utgör alltså (68,000 + 5,000 + 9,500) 82,500 kronor.

Alternativet B åter har, såsom ovan nämnts, ansetts draga en kostnad av ytterligare 4,000 kronor.

Vid besök, som utskottet företagit å de för de olika alternativen föreslagna byggnadsplatserna, har utskottet funnit,

att den förmånligare belägenhet ur byggnadssynpunkt, som torde föreligga vid alternativ A, mer än uppväges av de stora fördelar, som ur flera andra synpunkter bl. a. det kortare avståndet till kaserner, matsalar m. m. tillkomma alternativ B,

att mässbyggnadens ovannämnda belägenhet enligt alternativ B vid foten av en 10 meter hög kulle icke torde ur byggnadssynpunkt behöva medföra några olägenheter, i synnerhet som denna kulle genom lämpliga planerings- och planteringsanordningar torde kunna vinna en lämplig användning,

att då mässbyggnaden enligt alternativ B ligger inom kasernområdet, detta alternativ härutinnan äger ett givet företräde framför alternativ A,

samt att platsen för mässbyggnaden enligt alternativ A i framtiden möjligen kan vinna en förmånligare användning på annat sätt än som nu föreslagits.

På grund av vad utskottet sålunda anført har utskottet ansett sig böra tillstyrka alternativ B, oaktat kostnaden härför ställer sig något högre än för alternativ A.

Därjämte har utskottet velat framhålla önskvärdheten av att ifrågavarande byggnadsföretag snarast kommer till utförande, enär de nuvarande mässanordningarna, särskilt för manskapet, icke kunna anses tillfredsställande.

Merkostnaden enligt det av utskottet förordade förslaget uppgår till 86,500 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, utöver det av 1917 års riksdag till *uppförande av en mässbyggnad för underofficerare och manskap vid Oscar-Fredriksborg* samt till inredning av den nuvarande underofficersmässbyggnaden därstädes

till bostäder åt underofficerare beviljade anslaget å 110,000 kronor, för omförmälda ändamål på tilläggsstat för år 1918 under femte huvudtiteln bevilja ett reservationsanslag av 86,500 kronor.

Stockholm den 14 maj 1918.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *S. H. Kvarnzelius*, *O. M. Strömberg*, *G. M. H. Ekelund*, *J. Nilsson*, *H. F. Lamm*, *C. G. Ekman*, *H. G. W. Wrangel*, *A. C. Lindblad*, *J. L. Widell*, *A. Pers*, *G. Boman* och *C. A. Stålberg* samt

från andra kammaren: herrar *J. B. Eriksson* i Grängesberg, *H. Andersson* i Skivarp, *J. Olofsson* i Digernäs, *A. Anderson* i Råstock, *C. Persson* i Stallerhult, *J. Jönsson* i Revinge, *G. Odqvist*, *S. Bengtsson* i Norup, *J. A. Ingvarson*, *C. R. Jansson* i Falun, *K. A. V. Björck* och *J. Nilsson* i Malmö.
